

PROLETÁRKÉPZŐ SZAKISKOLA.

Írta: GERGELY JANKA.

Hivatalos címe: „Továbbképző irodai tanfolyam” célja, hogy a polgári iskolából kikerülő leányokból rövid 10 hónap alatt „tisztviselőket” neveljen. Allítólag azért szerveződött, mert a már fennálló női kereskedelmi szaktanfolyamok semmiképpen nem kielégítőek. Ezt sajnós, mi is látjuk nap-nap titán és minden erőnkkel azon igyekeztünk eddig is, hogy a női kereskedelmi szakoktatás alaposabbá, mélyebbé, intenzívebbé váljék. A városházán azonban elég furcsa logikával – nem azt követelték a tanfolyamok silány eredményéből, hogy a tananyagot jobban meg kell osztani, a tanítás színvonalát emelni, hanem azt, hogy abból mindent ki kell irtani, ami esetleg valaha önálló munkára képesíthetné a kezdő tisztviselőt, vagyis – a kurzus rossz lévén – még rosszabbal kell ellensúlyozni.

Ez meg is történt. Nagy érdeke lehetett minden iskolaigazgatónak, minden tanítónak, hogy ezen a tanfolyamon legalább a szemnek minél szebb eredményt mutassanak fel, mert régen láttunk olyan alaposan, jól kidolgozott

tanítást, mint éppen itt. De mit ér a jó tanítás, ha rossz a szervezet? Mit ér a legprecízebb munka, ha a szabásban hiba van? Ez a hiba minduntalan fel-fel üti a fejét. Egy a vizsgákon jelen volt bizottsági tag, aki nek – úgy mondják – nagy része volt a tanfolyamok szervezésében, minden vizsgálaton külön elmondta – a jól végzett munka biztos tudatában, – hogy a tanfolyamok teljesen mentesek mindenféle elméleti tantárgytól. A kifejezés, melyet használt, megérdemli, hogy itt leszögezzük: „Semmi kokettálás a kereskedelmi szakismeretekkel, gyakorlat, kizárólag gyakorlat, ez vezetett bennünket”. Ennek az elmélet-irtózatnak aztán megvolt az a következménye, hogy például az egyik tanárt rosszaló pillantás érte, amikor azt kérdezte a tanítványától, mi az a telepített váltó. Mintha bizony ez szürke elmélet volna, nem pedig olyan elemi dolog, amely – főleg a pénzintézeti forgalomban – mindennapos. Elméletnek minősítették alkalmasint a német nyelvet is, mert volt olyan tanfolyam, ahol csak minden második tanulótól kívánták meg, hogy a levelezési feladatot németül is kidolgozza. Sőt még ezek közt is akadt olyan, aki német Stenogramm ját felolvasván, őszintén megvallotta, hogy nem érti, mi áll benne.

Ennyit a tényleges tapasztalatokból. Hogy egyik-másik felelet meglepően gyenge, az végre is nem írható mindig a szervezet rovására, sokat le kell abból számítani úgy a tanuló, mint a tanító vizsgálati idegességére, az úgynevezett vizsgadrukra. Szomorúbb ezeknél a tapasztalatoknál jóval az a felfogás, amely egy a városházáról étkezett igen magasrangú vizsgálati vendég félhangosan mondott szavaiból tűnt ki. – Ez a hatalmas úr ugyanis, látván az előtte kidolgozott levelezési feladatok többé-

kevésbé gyenge megoldását, azzal vigasztalta önmagát és társait: „No nem tesz semmit, a fődolog az, hogy jól tudjanak stenografálni.

Ebben a szellemben „fejlesztik” tehát a női kereskedelmi szakoktatást azok, akik szeretik a modern tanügyi politikáról zengő frázisokat hallani és hallatni. Ennek a szellemnek a kiegészítéséhez tartozik az iskolai állásközvetítés is. A jelszó: „Minél több olcsó munkaerőt termelni”. Ezeket „a munkaerőket” az iskolaigazgatók nem átalják körlevélben felkínálni a munkaadóknak, sőt annyira mennek hozzá nem értésükben, hogy a munkaadókat szívesen invitálják, jöjjenek el, győződjenek meg a tanfolyam munkásságáról és válaszszeretettel maguknak alkalmazottat. Az olcsó munkaerőt kereső főnökök közül el is fogadta egynehány a szíves invitálást, (hiszen nem is olyan rossz dolog egy sereg fiatal leányka felett szemlét tartani) és ki is kommunikált a tanács, vagy talán az igazgató, hogy valamelyik tanfolyam vizsgálatán sikerült hat tanulót elhelyezni. Csalétekképpen még azt is belevették a kommunikációba, hogy a városi üzemeknél elsősorban ezen tanfolyamok végzett növendékeit fogják alkalmazni.

Látnivaló tehát, hogy valakinek nagyon a szívében fekszenek ezek a kurzusok. Hogy népszerűséget akar-e az illető velők szerezni, vagy sakkhúzás-e ez a szervezés a minisztérium fennhatósága alá tartozó régebbi tanfolyamok gyengítésére, azt ma még nem tudjuk, de hogy nem tisztviselőképzés az eredménye, az tagadhatatlan. Annál szomorúbb, hogy minden eszközzel toborozzák ezekre a proletárképző tanfolyamokra a növendékeket.

Ideje volna már, hogy az illetékesek tudatára ébredjenek, hogy amit ők kétségtelenül jóakarattal szerveztek, többet árt, mint használ, mert a leányok ezreit vonja el produktív pályákról és édesgeti a piaci reklám lármájával olyan pályára, amelyen – hiányos szakismerteiknél fogva – csak csalódás lehet az osztályrészük.